

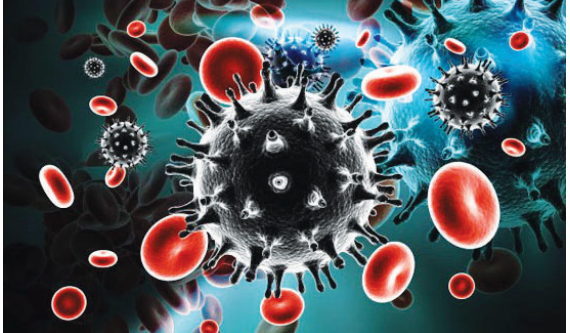
تاریخ
۳۰
خرداد
۱۴۰۰
یکشنبه

هر شماره؛معرفی یک بیماری و پیشگیری و درمان آن

این شماره: بیماری ایدز

همه چیز درباره بیماری ایدز، علت، علائم و درمان

معصومه راهی

بیماری ایدز چیست؟

بیماری ایدز توسط حمله ویروس HIV به دستگاه ایمنی بدن ایجاد می‌شود. ویروس HIV به سلول‌های T+CD۴ حمله می‌کند و به تدریج مقاومت آن را از بین می‌برد. به همین دلیل کسانی که به بیماری ایدز مبتلا هستند بیشتر در معرض سرطان و بیماری‌های عفونی قرار می‌گیرند.

راه‌های انتقال بیماری ایدز

ایدز بیماری منتقله از راه جنسی است که البته با روش‌های زیر هم انتقال می‌یابد. راه‌های انتقال بیماری ایدز عبارت است از :

تماس با مایع منی
تماس با بافت آسیب دیده
رابطه جنسی از مقعد
تماس با خون بیمار
استفاده از سوزن مشترک و دیگر لوازم تزریقی آلوده به بیماری

بیماری ایدز از این طریق انتقال نمی‌یابد

آب

عرق

اشک

غذا

استفاده از وسایل شخصی بیمار مثل لیوان و …

نکته: این ویروس باید از طریق تماس مستقیم با غشای مخاطی و بافت آسیب دیده انتقال یابد که فرد دیگر را مبتلا کند. برای انتقال از طریق سوزن یا سرنگ نیز، ویروس باید مستقیما به جریان خون تنظیم شود.

ایدز و علائم آن

علائم مرحله اول بیماری

علائم ایدز از فردی به فرد دیگر متفاوت است. در بعضی افراد بعد از ۲ تا ۴ هفته بعد از انتقال ویروس فرد علائمی مانند آنفولانزا از خود بروز می‌کند. این بیماری باعث تورم گره‌های لنفاوی در بازو و در ناحیه کشاله ران می‌شود و ممکن است در افراد دیگر به شکل بثورات ظاهر شوند. بعضی افراد این علائم را چندین سال بعد نیز تجربه نمی‌کنند. تنها راه مطمئن بودن آزمایش خون است. علائم ایدز مرحله به مرحله متفاوت است. علائم خاص ابتلا به این ویروس عبارت است از:

تب و یا افزایش درجه حرارت بدن

بثورات بدن یا آکنه و زخمی که معمولا خارش ندارد

علائم اضافی مانند بیماری عضلانی، خستگی شدید، عرق شبانه و گلودرد به عنوان مثال در گلو، کشاله ران و زیر بغل، غدد تورم متورم شده است

زخم در دهان و یا تناسلی

تهوع، استفراغ و یا هر دو
مرحله دوم بیماری ایدز

سر درد شدید

تب

خستگی

کاهش وزن

زخم دهان

سه مرحله عفونت HIV وجود دارد. علائم و شدت آن در هر فرد متفاوت است:

مرحله ۱: پس از عفونت اولیه حالتی مثل آنفلوانزا را ایجاد می‌کند (همه افراد این حالت را تجربه نمی‌کنند)

مرحله ۲ ممکن است به مدت ۱۰ سال یا بیشتر به طول انجامد.

مرحله ۳ هنگامی رخ می‌دهد که سیستم ایمنی بدن بسیار تضعیف شده باشد و توانایی مبارزه با عفونت‌ها و بیماری‌ها را نداشته باشد

برخی افراد در مراحل ۱ و ۲ متوجه علائمی نمی‌شوند اما باز هم می‌توانند HIV را کنترل کنند.

نوع علائم و میزان شدت علائم HIV برای هر فرد متفاوت است و ممکن است فرد تا سالها متوجه علائمی نشود. بدون درمان آنتی‌رترو ویرال، ویروس در بدن تکثیر یافته و سیستم ایمنی بدن بیشتر تضعیف می‌شود.
بسیار مهم است که پس از مثبت شدن تست، درمان آغاز شود.

مرحله ۱: عفونت اولیه

یک تا چهار هفته پس از ابتلا به HIV، فرد دچار علائمی مثل علائم آنفلوانزا می‌شود. این علائم زیاد ماندگار نیستند. باید بصورت مرتب به دکتر مراجعه کنید تا در صورت ابتلا به HIV بتوانید بسیار زود بیماری را شناسایی کنید.

علائم این مرحله به شرح زیر هستند:

تب

هر شماره؛معرفی یک بیماری و پیشگیری

و درمان آن

این شماره: بیماری ایدز

صفحه
۶
شماره
۳۱۰۳
سال
بیست و هفتم

آنچه باید درباره بیماری ایدز بدانید

بیتوته: ایدز یا نشانگان نقص اکسبایی ایمنی در اثر ویروس به نام HIV (ویروس نقص ایمنی انسان) به وجود می آید.

از زمان آلوده شدن بدن به HIV تا بروز ایدز ممکن است ۶ماه تا ده سال و یا بیش تر طول بکشد در این مدت گرچه فرد به ظاهر سالم به نظر می رسد، اما ناقل بیماری است و می تواند افراد دیگر را آلوده کند.

AIDS مخفف عبارت «شانگانگن نقص ایمنی اکسبایی» به زبان انگلیسی است. بر اثر تخریب یاخته های دستگاه ایمنی بدن ناشی از اچ آی وی، برخی بیماریها و عفونتها فرصت مبتلاء کردن انسان را پیدا می کنند که موجب نشانه ها و علائم متنوعی در بدن می شود.

برخی از این نشانه ها اولین بار در سال ۱۹۸۱ میلادی در افراد بالغ جوانی دیده شد که دچار نقص های ایمنی مادرزادی نبودند و این تعجب پزشکان را برانگیخته بود. به همین لحاظ مجموعه این علائم را «نشانه های نقص ایمنی اکسبایی» یا ایدز نام نهادند، چون نمی توانستند آن را به بیماری مشخصی نسبت دهند و هنوز اچ.آی.وی شناخته نشده بود.

بنابراین ایدز مرحله ای است که اچ.آی.وی مدتها (چندماه تا چند سال) در بدن حضور داشته و موجب تخریب اکثر یاخته های دستگاه دفاعی بدن شده است و فرد مبتلاء مستعد بروز بیماریهای عفونی، سرطانی و مشکلات دیگر می گردد.

اهمیت

اچ.آی.وی/ایدز معضلی پزشکی بهداشتی است که ابعاد اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی آن بسیار گسترده اند. از آغاز کشف اولین مبتلایان آن در خرداد سال ۱۳۶۰ تااواخر سال ۱۳۸۳ در سراسر جهان بیش از ۶۳ میلیون نفر مبتلا شده اند و ۲۳ میلیون نفر فوت کرده اند.

در حدود نیمی از کسانی که دچار ایدز هستند قبل از ۲۵ سالگی آلوده شده اند و بدون دارو اغلب قبل از ۳۵ سالگی می میرند. هر روز ۱۴۰۰۰ نفر جدید به مبتلایان اضافه می شود که نیمی زن هستند و نیز نیمی ۱۵ تا ۲۵ ساله هستند.

زنان و دختران به دلایل زیستی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی بیش از مردان در معرض خطر ابتلاء و آسیب ناشی از ایدز هستند. در کشور ایران تعداد افراد مبتلای ثبت شده ۱۱۹۳۰ نفر تا اول فروردین ماه ۱۳۸۴ است که در طی ۳ سال گذشته بیش از دو و نیم برابر شده است، و رشدی لگاریتمی از خود نشان می دهد. تخمین زده می شود که بین ۶۰ تا ۱۲۰ هزار نفر مبتلای ناشناخته در ایران حضور داشته باشند.

بنابراین لازم است همه و به ویژه نوجوانان و جوانان آموزش‌های در راستای پیشگیری ببینند چون تاکنون واکسن و یا علاج قطعی برای این مشکل کشف نشده است و در آینده نزدیک نیز امکان پذیر نیست.

ایدز در ایران

در تاریخ ۲۷ مهر ۱۳۸۵ رئیس اداره ایدز وزارت بهداشت اعلام کرد که براساس آخرین آمار موجود در کشور، تعداد افرادی که تا اول مهرماه امسال (۱۳۸۵) در کشور به ویروس ایدز مبتلا شده و شناسایی شده اند ۱۳ هزار و ۷۰۲ نفر هستند. وی همچنین افزود که: البته همچنان تخمین زده می شود که همکنون حدود ۷۰ هزار نفر در ایران ناقل این بیماری باشند.

راه های انتقال بیماری ایدز

اچ آی وی در مایعات داخلی و مترشحه بدن انسان مبتلاء (بجز عرق و تا حدودی بزاق) وجود دارد، اما فقط از راه آمیزش جنسی، تبادل خون یا فرآورده های آن و از مادر مبتلاء به جنین قابل سرایت از فردی به فرد دیگر است.

۱) آمیزش جنسی اگر زن یا مردی به ویروس ایدز آلوده باشد،

مبتلا به بیماری کلیوی مرتبط با HIV باشد.
به دلیل ابتلا به هیپاتیت B یا C تحت درمان باشید.
هم‌چنین برخی مهار کننده‌ها نیز می‌توانند با ویروس مبارزه کنند:
مهار کننده‌های ترانس کپیتاز که با ویروس مبارزه می‌کند: نمونه‌هایی از آن عبارتند از
etravirine Intencez (Sustiva), efavirenz (nevirapine و Viramune.

مهار کننده‌های پروتازاز (PIs) غلظت پروتئین HIV، یکی دیگر از پروتئین‌هایی است که از گسترش ویروس ایدز جلوگیری می‌کند. نمونه‌هایی از آن عبارتند از: اتانازویر، داراویر Prezista، فوزاپنروویر (Lexiva) و وینینوویر.
مهار کننده‌های انتگرال از طریق غیر فعال کردن پروتئین به نام انتگاز عمل می‌کنند.

ممکن است تا آخر عمر مجبور به مصرف دارو باشید. طبیعتا هر دارویی عوارض خاص خود را دارد در این شکی نیست اما برخی عوارض جانبی ممکن است بسیار خطرناک باشد که بهتر است با پزشک خود در این زمینه مشورت کنید.

مجله سلامت: همان طور که می دانید ویروس HIV یا همان ایدز در کشور ما رو به افزایش است. پس بهتر است از علائم ظاهری این ویروس بهتر و بیشتر بدانیم.

مهمترین علائم ایدز ۴مشخصه پوستی است که البته تنها علائم ایدز نیستند در ادامه بیشتر در مورد سایر علائم ایدز خواهیم گفت. اگر این ۴ علائم پوستی را مشاهده کردید پشت گوش نیندازید و حتما به پزشک مراجعه کنید.

البته باید بگویم این علائم پیش زمینه ایدز هستند اما دلیل قطعی ابتلا به این بیماری نیستند زیرا این علائم در شاید مشترک بین سایر بیماری‌ها نیز باشند. اما بهتر است نادیده گرفته نشوند و مبتلایان بهتر است آزمایش های مربوط به ایدز را حتما بدهند یا از کیت تشخیص ایدز استفاده کنند.
علائم ظاهری ایدز در افراد مبتلا به HIV چگونه خود را نشان می دهد؟
۱- علائم ظاهری ایدز در کشور ما بیشتر در ناحیه تناسلی و معمولا در آقایان دیده می شود. متداول ترین علائم ظاهری ایدز در مردان زگیل ناحیه تناسلی است.

مؤثرترین درمان زگیل تناسلی کرایوتراپی یا فریز کردن است. ولی اگر این درمان خیلی موثر نبود باید بیمار از لحاظ نقص سیستم ایمنی بررسی شود. زیرا امکان دارد نقص سیستم ایمنی فرد به معنی ابتلا به ویروس HIV و بیماری ایدز باشد.

ویژگی اصلی این زگیل های تناسلی پخش سریع آن در ناحیه تناسلی و همچنین در سایر قسمت های بدن است.

به وجود آمدن ضایعات بسیار بزرگ و مقاوم در برابر درمان از بارزترین و مهم ترین علائم ظاهری ایدز در افراد مبتلا به زگیل تناسلی است. در این زمان است که پزشک آزمایش های لازم را باید از بیمار بگیرد. اگر زگیل تناسلی به دلیل وجود ویروس ایدز در فرد اتفاق افتاده باشد روش درمان آن کمی متفاوت تر می شود و فرد آلوده باید هر چه سریعتر داروهای ضد ویروس ایدز را مصرف کند.

عوارض ظاهری ایدز

داروها ضد ویروس ایدز باعث تقویت سیستم ایمنی فرد شده و در نتیجه آن بیماری زگیل که یکی از علائم ظاهری ایدز در مردان است و به علت وجود ویروس در بدن به وجود آمده است راحت تر از بین می رود. با این روش دیگر نیازی به کرایوتراپی یا فریز کردن نیست و زگیل خود به خود از بین می رود.

یکی دیگر از مزیت های مصرف داروهای ضد ویروس ایدز جلوگیری از شیوع ویروس زگیل در خانواده و در جامعه است.

یکی از روش هایی که باعث انتقال زگیل تناسلی در مردان می شود تماس دست فرد بیمار به زگیل های ناحیه تناسلی اش و سپس آلوده شدن شیرآلات سرویس های بهداشتی است که به راحتی می تواند افراد سالمی که با این وسایل در تماس هستند را آلوده به ویروس زگیل تناسلی کند.

اگر کسی مبتلا به ویروس ایدز باشد و همزمان زگیل تناسلی هم داشته باشد اگر به دنبال درمان نرود هر روز ضعیف و ضعیف تر می شود و طول عمر کوتاهی را تجربه خواهد کرد. از طرفی این فرد روز به روز بر تعداد ویروس های بدنش افزوده می شود و به راحتی می تواند به سایر افراد جامعه این ویروس ایدز را انتقال دهد.

۲- دومین علائم ظاهری ایدز که می تواند در افراد بروز کند تظاهر پوستی مولوسکوم یا دانه ای ریز سفید رنگی است که در وسط آن فرورفتگی وجود دارد. این حالت در کودکان به دلیل تکامل نیافتن سیستم ایمنی بدن نیز رخ می دهد که در کودکان جای هیچ نگرانی نیست.

اما در بزرگسالان نباید چنین اتفاقی بیفتد مگر اینکه دچار نقص سیستم ایمنی شده باشند. اگر بزرگسالان در ناحیه تناسلی یا سایر قسمت های بدن این ضایعات پوستی که اندازه آنها بیشتر از یک سانتی متر هستند را مشاهده کردند و همچنین نسبت به درمان مقاومت نشان دادند باید از نظر ویروس ایدز مورد بررسی قرار بگیرند.

۳- سومین علائم ظاهری ایدز وجود عفونت های قارچی مقاوم به درمان است. که در تمام نقاط بدن به ویژه در ناحیه تناسلی دیده می شود.

گاهی بیماریاران که تحت درمان عفونت های قارچی قرار می گیرند اظهار می کنند که دارو استفاده کرده و خوب شده اند اما بعد از قطع دارو دوباره با گذشت یک هفته علائم بروز می کند و چند بار این اتفاق برایشان پیش آمده است، این بیماران باید حتما آزمایش ایدز انجام دهند.
۴- چهارمین علائم پوستی ایدز هریس یا تیخال تناسلی است که در افرادی که مبتلا به ویروس ایدز هستند معمولا اتفاق می افتد. این امکان وجود دارد که اولین علائم ظاهری ایدز همین تیخال تناسلی باشد.

می‌تواند ویروس را از راه تماس جنسی به دیگری منتقل کند. تماس جنسی موقعی ممکن است منجر به سرایت اچ.آی.وی شود که یک طرف دچار اچ.آی.وی/ایدز باشد و تبادل یا تماس مایعات بدن طرفین رخ دهد.

بنابراین تماس جنسی در این شرایط ممکن است موجب سرایت شود. لازم به ذکر است در مقاربت‌ها حتی اگر انزال هم رخ ندهد امکان سرایت وجود دارد چون مایعات مترشحه قبل از آن هم حاوی ویروس هستند.

۲) تبادل خون انتقال خون و فرآورده های آن اگر بدون اقدامات تشخیصی و ویروس زدایی انجام شود به احتمال بسیار زیادی موجب سرایت اچ.آی.وی می شود. امری که در کشور ما نیز برای بیماران هموفیلی و تالاسمی رخ داده است. لازم به ذکر است اهداء خون خطری برای سرایت به فرد اهداءکننده ندارد و فقط دریافت کنندگان خون در معرض خطرنند.

همچنین علیرغم انجام آزمایش های تشخیصی بر روی تمام نمونه های خون در حال حاضر اگر دوره پنجره را در نظر بگیریم که در آن نتیجه آزمایش منفی خواهد بود، بنابراین هر دریافت خون و فرآورده های آن باید برای آزمایش اچ.آی.وی اقدام کند.

راه دیگر تبادل خون استفاده از سرنگ و ابزارهای تزریق مشترک (مانند پمپ دست ساز) است که مصرف کنندگان مواد مخدر تزریقی به ناچار یا ناآگاهانه از آنها استفاده می کنند. استفاده از هر نوع وسایل تیز و برنده ای که به خون فرد مبتلا به اچ.آی.وی/ایدز آغشته شده باشد، مانند سرنگ، سوزن، مسواک (در صورت ایجاد خونریزی لثه) و وسایل خالکوبی ممکن است ویروس را منتقل کند. راه دیگر هم سرایت از طریق پیوند اعضاء (کلیه، کبد، لوزالمعده و …) است.

۳) مادر به جنین یا نوزاد مادران باردار اگر مبتلا به اچ.آی.وی باشند محتمل است که در حین بارداری یا هنگام زایمان ویروس به فرزند آنان سرایت کند. همچنین شیردادن مادران اچ.آی.وی مثبت به فرزندانشان ممنوع است چون ویروس درون شیر نیز ترشح شده و منتقل می شود.

انتقال در مراحل مختلف بارداری بدون داروهای پیشگیرانه در ۲۵٪ تا ۴۰٪ رخ می دهد. در صورتی که خانم های اچ.آی.وی مثبت باردار بشوند لازم است داروهایی مصرف کنند که احتمال سرایت به فرزندشان را کم می کند.

همچنین نوزاد متولد شده از این مادران باید مدتی داروی ضد اچ.آی.وی بگیرد و شش هفته و ۱۸ ماه پس از تولد آزمایش اچ.آی.وی بشود تا وضعیت ابتلاش مشخص گردد.